

FOTO: IGOR LAPAJNE

Naših štirideset let

V letu, ki se odpira pred nami, bomo ob razreševanju tekočih zadev vsakdanjega življenja in snovanju načrtov za delo v prihodnosti namenili posebno pozornost tistim velikim in burnim dogodkom iz revolucionarne preteklosti, ki so odločilno usmerili naše korake na pot neodvisne, samoupravne socialistične družbe.

Izteka se 40 let od tistih težkih dni, ko je bila v okupirani Ljubljani, sredi zaslužnjene Evrope ustanovljena Osvobodilna fronta slovenskega naroda. Prižgala je žarek upanja, da trenutna zmaga fašističnih sil ni dokončna. Komaj tri mesece za zgodovinskim 27. aprilom je 22. julija 1941 počila prva partizanska puška; to je bil znak za splošno vstajo, ki se je končala z zmago naprednih sil.

Dogodki pred 40 leti predstavljajo prelomna dejanja naše revolucije. Od tistih časov pa do današnjih dni je nastajala vrsta vrednot, ki so spreminjale naš pogled na svet, naše navade, naše življenje. Zaradi tega ne gre le za proslavljanje določenih dogodkov iz preteklih let. Gre za obeležje celotnega delovanja v tem obdobju, za rezultate, ki smo jih dosegli, za težave, s katerimi smo se borili.

Slovesnosti in proslave bodo zaradi splošnih prizadevanj za stabilizacijo bržkone nekoliko bolj skromne. Gre za to, da delavno in obenem slovesno obeležimo enkratnost naše revolucije in narodnoosvobodilne borbe, graditev ljudske armade, rast ljudske oblasti, razvoj samoupravne socialistične družbe, herojski patriotizem Ljubljane iz tistega časa.

V počastitev jubileja je predvidena osrednja proslava, razstava OF v Ljubljani, zbor aktivistov, posvet kulturnih delavcev in drugo. Poleg osrednjih prireditev bodo svoj delež prispevale s posebnimi programi tudi organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti, družbenopolitične organizacije in društva.

Zaradi pomembnosti jubileja in vsega dogajanja v preteklih 40 letih pa proslave ne bodo omejene le na posamezne datume, kot so 27. april, 1. in 9. maj, 22. julij, 22. december. Jubilej naj bi obeleževali vse leto. To velja zlasti za sredstva javnega obveščanja.

V akcijo se vključuje tudi naš list. V prihodnjih številkah bomo namenili posebno pozornost omenjenim dogajanjem. V jubilejnim letu bomo objavili prispevke, s katerimi si bomo prizadevali obeležiti obdobje naših štiridesetih let. Pri tem bomo dali poseben poudarek naši občini, ki na tem področju ni odigrala majhne vloge.

N. I.

DOGOVORI

GLASILO SZDL LJUBLJANA CENTER

Leto IX - 20. januar 1981

Štev.: 1 - BREZPLAČNO

Čimprej do sporazumov

Akcija sprejemanja samoupravnih sporazumov o temeljnih planov družbenih dejavnosti se je nagnila v svojo drugo polovico. Na območju občine Ljubljana Center je sporazume podpisalo 56 odstotkov tozdov in delovnih skupnosti, v katerih združuje delo 67 odstotkov vseh delavcev v občini. Kot je znano, gre za dokumente, na podlagi katerih naj bi v naslednjem srednjeročnem obdobju sprejemali konkretne načrte za delo na področju družbenih dejavnosti, kot so kultura, telesna kultura, šolstvo, zdravstvo, otroško varstvo, socialno skrbstvo, raziskovalna dejavnost.

Pripombe in celotna javna razprava kažejo, da v glavnem ni prišlo do dileme, ali naj samoupravne sporazume sprejmejo ali ne. Delavci so se razmeroma zlahka odločali o predlaganih opredelitvah, pri čemer pa jih je zanimala predvsem vsebina programov. V večini primerov ni bilo pripomb na višino prispevnih stopenj ampak predvsem na vsebino. Pokazalo se je, da sta odveč bojazen in dvom, ki se večkrat pojavljata v ožjih strukturah in v strokovnih krogih, češ, da delavci ne bodo razumeli strokovnih opredelitev in da določenih rešitev

ne bodo sprejeli, če ne bodo obrazložene do najmanjših podrobnosti. Delovni ljudje in občani se razmeroma hitro znajdejo med različnimi podatki, če jim te podatke poudarimo in približamo in se o njih tudi razumljivo pogovarjamo. Preveč obsežne razlage za sleherno podrobnost pomenijo samo nepotrebno širjenje že tako preobsežnega gradiva.

Sprejemanje omenjenih družbenih dokumentov se je uveljavilo kot sestavni del delovanja združenega dela. Če se je delavec v naši družbi uveljavil kot tisti subjekt, ki odloča tako o ustvarjanju kot o delitvi dohodka, potem je razumljivo, da je odločanje o delitvi in uporabi sredstev za družbene dejavnosti tudi sestavni del njegovega samoupravnega delovanja.

Samoupravne sporazume o temeljnih planov je doslej sprejela dobra polovica delovnih organizacij.

Pozne izdelave osnutkov predlaganih dokumentov pa ne gre pripisati le izdelovalcem v strokovnih službah, ampak vrsti okoliščin, ki so izvirale deloma tudi iz pomanjkljive zakonodaje. Tako na primer področje kulturne dejavnosti še vedno nima niti zakona o kulturi niti zakona o

svobodni menjavi dela. Razen tega je bil republiški zakon o planiranju sprejet šele v začetku leta 1980; prinesel je nekatere novosti, ki jih je bilo potrebno kasneje upoštevati v osnutkih. Že med samo izdelavo osnutkov so se menjali elementi, medtem ko je bila metodologija dokončno znana šele v drugem polletju leta 1980. V že sprejete osnutke je bilo potrebno vpisati vrsto sprememb in zato je bilo tudi usklajevanje skrajno težko. Posebno težavo je predstavljala tudi sprememba virov financiranja. Čeprav je šlo samo za več ali manj tehnično spremembo, pa je nastala težava pri opredelitvah glede prispevnih stopenj.

Vendar pa moramo ugotoviti, da se je zadeva s sprejemanjem samoupravnih sporazumov v zadnjem času nekoliko zataknila. Odstotek podpisanih sporazumov je odločno prenehal in najbrž ne bomo mogli pristati na rešitev, da bi zadevo uredili z odlokom. Delovni ljudje in občani so pokazali sicer visoko zavest in razumevanje. Kaže pa, da so ponekod zatajile strokovne službe, ki so dolžne skrbeti za nemoten potek akcije. Zadevo bo potrebno speljati do konca v najkrajšem času.

NIKO ISAJEVIČ